

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – ZÁKLADNÍ ÚROVEŇ OBTÍŽNOSTI

PRACOVNÍ LIST

Karel Hynek Mácha
Máj

Výňatek
Umělecký text

To vše zločinec ještě jednou zřel,
to vše, jež nyní opustiti měl,
a hluboký srdce mu žel uchvátí;
hluboce vzdechne – slza slzu stíhá –
ještě jednou – posledně – vše probíhá,
pak slzavý v nebe svůj zrak obrátí.
Po modrém blankytu bělavé páry hynou,
lehounký větřík s nimi hraje;
a vysoko – v daleké kraje
bílé obláčky dálným nebem plynou,
a smutný vězeň takto mluví k nim:
„Vy, jenž dalekosáhlým během svým
co ramenem tajemným zemi objímáte,
vy hvězdy rozplynulé, stíny modra nebe,
vy truchlenci, jenž rozsmutnivše sebe,
v tiché se slzy celí rozplýváte,
vás já jsem posly volil mezi všemi.

Výňatek
Neumělecký text

Režisér F. A. Brabec odhalil v rozhovoru pro MF Dnes svou máchovskou pouť, která byla trnitá. Citujeme: „Když jsem pronikl hlouběji do Máje, zjistil jsem, že v něm Mácha rozjímá nad smrtí, nad činem, nad smyslem života, a úplně nejvíc ho zajímá, co bude potom, jaká tam je tma a černá díra. Což mě tedy upřímně řečeno skoro odradilo.“ Pak se ale přemohl, „chytil se dvou tří čtyřverší“ a je z toho film. Hynku! Viléme!! Jarmilo!!! Hilfe!!!!

STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

1. charakteristika uměleckého textu (s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla a s orientačním zasazením do literárněhistorického kontextu);

- charakterizovat postavy ve výňatku
- vymezit situaci ve výňatku
- doložit příslušnost textu k literárnímu směru, identifikovat v textu typické rysy směru
- vyjádřit obecnou charakteristiku typického hrdiny v literárním díle příslušného směru

2. charakteristika neuměleckého textu

- postihnout souvislost obou textů
- vysvětlit pravděpodobný účel vzniku textu
- odvodit z výňatku postoj autora textu k filmovému zpracování Máje
- interpretovat úsek *Hynku! Viléme!! Jarmilo!!! Hilfe!!!!*